

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

สุนทรียศาสตร์(Aesthetics)เป็นศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาเรื่องมาตรฐานด้านความงามของศิลปะในเชิงทฤษฎีอันเกี่ยวกับประสบการณ์ทางสุนทรียภาพ หลักเกณฑ์ทางศิลปะ ศึกษาเกี่ยวกับศิลปะแขนงต่างๆ กระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะ ประสบการณ์ทางศิลปะ ความงดงามของธรรมชาติ นอกจากนี้ยังรวมไปถึงศิลปะกับชีวิตและสังคม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีการพัฒนาค่านิยมทางความรู้สึกต่อความงามที่ตนเองสนใจโดยให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมและสังคมที่ยึดถือปฏิบัติ สืบทอดกันมา ความรู้สึกต่อความงามเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อมนุษย์เรา ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน ยากหรือยากเห็นในสิ่งที่สวยงามเพื่อช่วยจรรโลงจิตใจ จึงเป็นแขนงวิชาที่เราต้องเรียนรู้เช่นเดียวกับศาสตร์ด้านอื่นๆ โดยการจัดให้มีการศึกษาเล่าเรียนอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาตามแนวสากล โดยอาศัยศิลปะเป็นเครื่องมือทำหน้าที่สื่อสารทางอารมณ์ของความงามต่อมนุษย์ด้วยกัน

สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ได้เห็นความสำคัญของวิชาสุนทรียภาพของชีวิต(ทางทัศนศิลป์) จึงได้เปิดสอนเป็นวิชาพื้นฐานบังคับของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปีในทุกสาขาวิชา ในความรับผิดชอบของโปรแกรมศิลปกรรม และได้เปิดสอนถึง 4 ช่วงเวลาเรียนคือภาคปกติ,ภาคปกติพิเศษ(บาย),ภาคเสาร์-อาทิตย์และภาคค่ำ วิชาสุนทรียภาพของชีวิต(ทางทัศนศิลป์)เป็นกระบวนการวิชาที่ศึกษาในเรื่อง ความหมาย ขอบข่าย ประเภทของงานศิลปะ องค์ประกอบศิลปะ,หลักการออกแบบ ,ทฤษฎีสีและหลักของการใช้สี ,ศิลปกรรมไทยและศิลปกรรมสากล ซึ่งมุ่งเน้นให้เห็นถึงความงามด้านศิลปะที่ใช้สายตาเป็นสื่อสัมผัสที่เรียกว่าทัศนศิลป์(Visual art)อันประกอบไปด้วยผลงานด้านจิตรกรรม,ประติมากรรมและสถาปัตยกรรม ซึ่งมนุษย์ได้สร้างสรรค์มาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์จนถึงยุคปัจจุบัน อันเป็นความงามที่มีหลากหลายรูปแบบ บ่งชี้ให้เห็นถึงสุนทรียภาพของมนุษย์ที่แตกต่างกันตามปัจจัยต่างๆเช่นสิ่งแวดล้อมทางภูมิศาสตร์,การเมือง,การปกครอง,วัฒนธรรมและประเพณี (โปรแกรมศิลปกรรม 2543)

ศิลปะเป็นผลงานทางทักษะที่ผ่านกระบวนการทางปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ ฝีมือเทคนิค วัสดุการสร้างงานของมนุษย์แต่ละยุคสมัย เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจโดยอาศัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นแหล่งบันดาลใจในการสร้างงานศิลปะ ปัจจุบันศิลปะมีทิศทาง

การสร้างงานการนำเสนองานเปลี่ยนไปจากอดีต กล่าวคือนอกจากตอบสนอง สังคมส่วนรวมแล้วยังตอบสนองอารมณ์ของศิลปินผู้สร้างสรรค์งานมากยิ่งขึ้นโดยมีแนวคิดอย่างอิสระเสรีมากยิ่งขึ้น มีส่วนสัมพันธ์กับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ดังนั้นการเลือกใช้สื่อในการนำเสนอผลงานหรือวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน จึงถูกสร้างออกมาหลากหลายรูปแบบมากขึ้นซึ่งเราจะเห็นได้จากผลงานที่นำเสนอตามสื่อต่างๆเช่นสื่อสิ่งพิมพ์,โทรทัศน์,งานแสดงนิทรรศการสมัยปัจจุบันและบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้กระบวนการศึกษาและสร้างสรรค์งานศิลปะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในด้านการปฏิบัติการนำเสนอ แหล่งข้อมูลพื้นฐาน และอุปกรณ์ต่างๆ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากตำราเรียนหรือเอกสารที่มีอยู่

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทและส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนเรามากยิ่งขึ้นมีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่เรียกว่าระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีแหล่งความรู้ต่างๆมากมาย สามารถสืบค้นข้อมูลต่างๆได้หลายประเภทตลอดจนมีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ซึ่งข้อมูลที่อยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้นสามารถเชื่อมโยงถึงกันเป็นสายใยทำให้ผู้ใช้สามารถที่จะเข้าถึงข้อมูลได้หลากหลายตามความต้องการ เปิดโอกาสให้ผู้ใช้ได้มีปฏิสัมพันธ์กับข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการที่บนเครือข่ายมีข้อมูลจำนวนมากอาจทำให้ผู้ใช้เกิดการหลงทางได้เพราะผู้ใช้สามารถที่จะค้นคว้าหรือศึกษาได้โดยการเชื่อมโยงไปยังข้อมูลต่างๆอย่างอิสระจนหลงลืมไปว่าอยู่ที่ใดในระบบเครือข่าย ทำให้เสียเวลาในการสืบค้นและศึกษาได้ (ถนอมพร เลหาจรัสแสง 2541)

ฉะนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาแหล่งข้อมูล โดยการเลือก การรวบรวมข้อมูลและจัดระบบเครือข่ายของข้อมูลที่ต้องการไว้เป็นหมวดหมู่หรือจัดให้มาอยู่ในฐานข้อมูลเดียวกันในรูปของไฮเปอร์มีเดีย อันจะเป็นการพัฒนาแหล่งวิทยาการสำหรับกระบวนการวิชานี้ เพื่อให้สะดวกต่อการค้นคว้าและเป็นประโยชน์สูงสุดในการศึกษาและค้นคว้าข้อมูลต่อไป

ประกอบกับในยุคปัจจุบันนี้ระบบอินเทอร์เน็ตได้ถูกนำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริการระบบเวิลด์ไวด์เว็บ(WWW,World Wide Web,W3) ซึ่งเป็นแหล่งความรู้รวบรวมสารสนเทศต่างๆไว้อย่างมากมายมหาศาลสามารถให้บริการข้อมูลด้านการศึกษา วิจัยและค้นคว้าสำหรับอ้างอิงข้อมูลต่างๆจากแหล่งวิทยาการทั่วประเทศและทั่วโลก ทำให้การศึกษาค้นคว้าข้อมูลเป็นไปได้อย่างรวดเร็วสะดวกและประหยัดเวลาในการสืบค้นข้อมูลต่างๆได้เป็นอย่างดี ซึ่งแหล่งข้อมูลต่างๆมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

แต่การที่ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตดังกล่าวมีแหล่งและจำนวนข้อมูลมากมายมหาศาลทำให้เกิดปัญหาในการสืบค้นกับผู้ใช้ระบบดังกล่าวทำให้หลงทางได้ง่าย หาข้อมูลไม่พบ หรืออาจได้รับข้อมูลมากเกินไปจนเกิดความจำเป็นของผู้ใช้ เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวอยู่กระจัดกระจาย ไม่มีการจัดระเบียบโครงสร้างของข้อมูลข่าวสารให้มาอยู่ในระบบเดียวกัน ซึ่งแตกต่างจากการสืบค้นข้อมูลในห้องสมุดที่เราคุ้นเคยกันที่มีการจัดหนังสือแต่ละประเภทไว้เป็นหมวดหมู่ทำให้การสืบค้นง่าย สะดวกและถูกต้อง ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาแหล่งวิทยาการดังกล่าวโดยการเลือกสรรและจัดเก็บสารสนเทศเฉพาะข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการจากที่ต่างๆ โดยใช้เครื่องสืบค้น(Search Engine) เรียกข้อมูลจากฐานข้อมูลที่มีอยู่แล้วทั่วโลกมาไว้ในฐานข้อมูลเดียวกันเพื่อให้ง่ายและสะดวกต่อการสืบค้นข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ ในการจัดเก็บสารสนเทศนั้นสามารถจัดระเบียบการเก็บได้หลายรูปแบบเช่นในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ วิกิพีเดีย หรือซีดีรอม เป็นต้น

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะพัฒนาแหล่งวิทยาการดังกล่าวโดยรวบรวมและจัดระบบสารสนเทศจากระบบเวิลด์ไวด์เว็บสำหรับกระบวนวิชาสุนทรียภาพของชีวิต(ทางทัศนศิลป์)ขึ้น เพื่อใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนการสอน การอ้างอิง งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและสามารถจะนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งวิทยาการในวิชาอื่นๆได้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาแหล่งวิทยาการโดยการรวบรวมและจัดระบบสารสนเทศจากระบบเวิลด์ไวด์เว็บที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหากระบวนวิชาสุนทรียภาพของชีวิต(ทางทัศนศิลป์)
2. เพื่อตรวจสอบการทำงานของระบบสารสนเทศ

ขอบเขตการศึกษา

เนื้อหาวิชาที่นำมาพัฒนาแหล่งวิทยาการโดยการรวบรวมและนำมาจัดระบบสารสนเทศเป็นเนื้อหาตามรายละเอียดกระบวนวิชาสุนทรียภาพของชีวิต(ทางทัศนศิลป์) ซึ่งเป็นวิชาบังคับพื้นฐานของ นักศึกษาปริญญาตรี 4 ปี หลักสูตรหมวดวิชาศิลปกรรมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาแหล่งวิทยาการหมายถึงการศึกษาวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลจากระบบเวิลด์ไวด์เว็บที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิชาสุนทรียภาพของชีวิต(ทางทัศนศิลป์) โดยนำมาจัดระเบียบบรรจุอยู่ในรูปของ CD-ROM
2. กระบวนการวิชาสุนทรียภาพของชีวิต(ทางทัศนศิลป์)หมายถึงกระบวนการวิชาบังคับพื้นฐาน นักศึกษาปริญญาตรี 4 ปี หลักสูตรหมวดวิชาศิลปกรรมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่
3. เวิลด์ไวด์เว็บ(World -Wide -Web,WWW,W3) หมายถึงบริการหนึ่งของอินเทอร์เน็ตที่เป็นการรวบรวมเอกสารและเนื้อหา ที่อยู่ในลักษณะมัลติมีเดียเข้าไว้ด้วยกันและมีการเชื่อมโยงแบบไฮเปอร์เท็กซ์
4. ไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia) หมายถึงการนำเสนอข้อมูล ในรูปของข้อความหรือตัวหนังสือ ซึ่งตัวหนังสืออาจจะเป็นแบบตัวหนา ตัวเอียง ตัวขีดเส้นใต้และแบบที่มีสีสันต่าง ๆ รวมทั้งรูปภาพ กราฟิก 3D แอนิเมชันและเสียง ซึ่งมีการเชื่อมโยงไปยังข้อความอื่นโดยที่ผู้ใช้สามารถเรียกข้อความที่มีการเชื่อมโยงกันอยู่ ซึ่งกำหนดขึ้นโดยผู้ออกแบบไว้ก่อนแล้ว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แหล่งวิทยาการเพื่อการค้นคว้าและอ้างอิงในรูปของไฮเปอร์มีเดียที่เกี่ยวข้องกับวิชาสุนทรียภาพของชีวิต(ทางทัศนศิลป์)ซึ่งเป็นกระบวนการวิชาบังคับพื้นฐาน นักศึกษาปริญญาตรี 4 ปี หลักสูตรหมวดวิชาศิลปกรรมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่
2. ได้แนวทางสำหรับการพัฒนาแหล่งวิทยาการ จากเวิลด์ไวด์เว็บสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาอื่นๆต่อไป